

The background is a dark blue gradient. It features several faint, light blue technical diagrams, including circular gauges with arrows and concentric circles, and a large circular scale with numerical markings (40, 150, 160, 170, 180, 190, 200, 210, 220, 230, 240, 250, 260). In the upper right corner, there is a white icon of a classical column capital.

ОХОРОНА ПРАЦІ ЖІНОК, НЕПОВНОЛІТНІХ ТА ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ (ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ДО ДНЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ)

ПІДГОТУВАЛИ УЧАСНИКИ ГУРТКА
«ПРАВОНАВЕЦЬ» СТУДЕНТИ ІІІ КУРСУ:
СЕРГІЄНКО В.С., КОНЄВА Є.М.,
ЦИБУЛЬНИК В.В., ОНАЦЬКИЙ А.В.

ОХОРОНА ПРАЦІ ЖІНОК

Особлива увага в законодавстві приділяється охороні праці жінок. Забороняється застосування праці жінок на важких роботах зі шкідливими або небезпечними умовами праці, на підземних роботах, крім деяких підземних робіт (нефізичних робіт або робіт із санітарного та побутового обслуговування).

Гранично допустимі навантаження для жінок при переміщенні вантажів почергово з іншою роботою (до двох разів на годину) становить 10 кг, а переміщення вантажів постійно протягом робочої зміни — 7 кг.

Жінки, які мають дітей віком до трьох років, за неможливості виконання попередньої роботи переводяться на іншу роботу із збереженням середнього заробітку .

Не допускається залучати до робіт у нічний час (з 22 до 6 год. ранку), надурочних робіт, робіт у вихідні та направляти у відрядження вагітних жінок і матерів, що годують грудьми, а також жінок, які мають дітей віком до трьох років. Жінки, що мають дітей у віці від 3 до 14 років або дітей-інвалідів, не можуть залучатися до надурочних робіт або направлятися у відрядження без їхньої згоди.

Вагітні жінки, відповідно до медичного висновку, переводяться на період вагітності на іншу, легшу роботу зі збереженням середнього заробітку з попереднього місця. Жінки, котрі мають дітей віком до трьох років, у разі неможливості виконання попередньої роботи переводяться на іншу роботу зі збереженням середнього заробітку за місцем попередньої роботи до досягнення дитиною віку трьох років. Перед відпусткою з вагітності й пологів або безпосередньо після неї жінці, за її заявою, надається щорічна відпустка залежно від стажу роботи на даному підприємстві.

**Охорона праці
вагітних жінок,
жінок з дітьми.**

КРИМ ВІДПУСТКИ З ВАГІТНОСТІ Й ПОЛОГІВ (70 ДНІВ ДО І 56 ПІСЛЯ ПОЛОГІВ), ЖІНЦІ, ЗА ЇЇ ЗАЯВОЮ, НАДАЄТЬСЯ ЧАСТКОВО ОПЛАЧУВАНА ВІДПУСТКА ДО ДОСЯГНЕННЯ ДИТИНОЮ ВІКУ ТРЬОХ РОКІВ. НА ЧАС ВІДПУСТКИ ЗБЕРІГАЄТЬСЯ МІСЦЕ РОБОТИ (ПОСАДА) І СПЛАЧУЄТЬСЯ ДОПОМОГА ПО ДЕРЖСТАНУ. ЖІНКАМ, ЩО МАЮТЬ ДІТЕЙ ВІКОМ ДО ПІВТОРА РОКУ, НАДАЮТЬСЯ, КРИМ ЗАГАЛЬНОЇ ПЕРЕРВИ ДЛЯ ВІДПОЧИНКУ, ДОДАТКОВІ ПЕРЕРВИ ДЛЯ ГОДУВАННЯ ДИТИНИ НЕ МЕНШ АНІЖ ЧЕРЕЗ ТРИ ГОДИНИ ТРИВАЛІСТЮ НЕ МЕНШ ЯК 30 ХВ. КОЖНА. ЦІ ПЕРЕРВИ ВКЛЮЧАЮТЬСЯ В РОБОЧИЙ ЧАС І ОПЛАЧУЮТЬСЯ ЗА СЕРЕДНІМ ЗАРОБІТКОМ. НЕ ДОПУСКАЮТЬСЯ ЗВІЛЬНЕННЯ З ІНІЦІАТИВИ ПІДПРИЄМСТВА ВАГІТНИХ ЖІНОК, ЖІНОК, ЩО МАЮТЬ ДІТЕЙ ВІКОМ ДО ТРЬОХ РОКІВ, МАТЕ-РІВ-ОДИНАЧОК ПРИ НАЯВНОСТІ ДИТИНИ ДО 14 РОКІВ АБО ДИТИНИ-ІНВАЛІДА, КРИМ ВИПАДКІВ ПОВНОЇ ЛІКВІДАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА, КОЛИ ДОПУСКАЄТЬСЯ ЗВІЛЬНЕННЯ З ОБОВ'ЯЗКОВИМ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯМ.

ОХОРОНА ПРАЦІ НЕПОВНОЛІТНІХ

- Законодавством України забороняється застосування праці неповнолітніх, тобто осіб віком до 18 років, на важких роботах і на роботах зі шкідливими або небезпечними умовами праці, а також на підземних роботах. Забороняється залучати осіб, молодших 18 років, до нічних і надурочних робіт і до робіт у вихідні (ст. 192 КЗпП).
- Не допускається приймати на роботу осіб, які не мають 16 років. Однак, як виняток, можуть прийматися на роботу особи, котрі досягли п'ятнадцяти років, за згодою одного з батьків або особи, що його замінює. Для підготовки молоді до продуктивної праці допускається прийняття на роботу учнів загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних і середніх спеціальних навчальних закладів для виконання легкої роботи, яка не завдає шкоди здоров'ю і не порушує процесу навчання, у вільний від навчання час, після досягнення ними 14-річного віку, за згодою одного з батьків або особи, що його замінює (ст. 188 КЗпП).

- Забороняється залучати неповнолітніх до нічних, надурочних робіт та робіт у вихідні (ст. 192 КЗпП). Усі особи, котрі не досягнули 18 років, приймаються на роботу лише після попереднього медичного огляду і в подальшому, до досягнення 21 року, щороку підлягають обов'язковому медичному огляду (ст. 191 КЗпП).
- Для неповнолітніх, у віці від 16 до 18 років, встановлено скорочений 36-годинний робочий тиждень, а для 15-річних — 24-годинний.

- Щорічна відпустка підліткам надається тривалістю один календарний місяць у літній час або, на їх бажання, в будь-яку іншу пору року. Забороняється залучати осіб, молодших 18 років, до перенесення і пересування важких речей, маса яких перевищує встановлені граничні норми.
- Забороняється також залучати неповнолітніх до підймання і переміщення речей, маса яких перевищує встановлені для них граничні норми. Граничні норми підймання і переміщення важких речей неповнолітніми затверджено наказом МОЗ України від 22.08.1996 р. № 59 (табл. 2.1).

Календарний вік, років	Граничні норми маси вантажу, кг			
	короткочасна робота		тривала робота	
	юнаки	дівчата	юнаки	дівчата
14	5	2,5	—	—
15	12	6	8,4	4,2
16	14	7	11,2	5,6
17	16	8	12,6	6,3

ОХОРОНА ПРАЦІ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

ПРАЦЕВЛАШТОВУВАТИ ІНВАЛІДІВ ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ КОЖЕН РОБОТОДАВЕЦЬ, ВИХОДЯЧИ З НИЗКИ ПРАВОВИХ НОРМ І ЗАКОНІВ, ЗОКРЕМА, КОДЕКСУ ЗАКОНІВ ПРО ПРАЦЮ УКРАЇНИ, ЗУ «ПРО ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ЗАХИЩЕНОСТІ ІНВАЛІДІВ В УКРАЇНІ», ЗУ «ПРО ОХОРОНУ ПРАЦІ» ТА ІН.

ВІДПОВІДНО ДО СТ. 18 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ЗАХИЩЕНОСТІ ІНВАЛІДІВ В УКРАЇНІ» ПІДПРИЄМСТВА, УСТАНОВИ, ОРГАНІЗАЦІЇ, ФІЗИЧНІ ОСОБИ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬ НАЙМАНУ ПРАЦЮ, ЗОБОВ'ЯЗАНІ ВИДІЛЯТИ ТА СТВОРЮВАТИ РОБОЧІ МІСЦЯ ДЛЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ІНВАЛІДІВ, У ТОМУ ЧИСЛІ СПЕЦІАЛЬНІ РОБОЧІ МІСЦЯ, СТВОРЮВАТИ ДЛЯ НИХ УМОВИ ПРАЦІ З УРАХУВАННЯМ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ПРОГРАМ РЕАБІЛІТАЦІЇ І ЗАБЕЗПЕЧУВАТИ ІНШІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ГАРАНТІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ЧИННИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ.

ВІДПОВІДНО ДО СТ.19 ЗУ «ПРО ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ЗАХИЩЕНОСТІ ІНВАЛІДІВ В УКРАЇНІ», ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ ВСТАНОВЛЕНО НОРМАТИВ В РОЗМІРІ ЧОТИРЬОХ ВІДСОТКІВ ВІД СЕРЕДНЬООБЛІКОВОЇ ЧИСЕЛЬНОСТІ ШТАТНИХ ПРАЦІВНИКІВ ОБЛІКОВОГО СКЛАДУ ЗА РІК, А ЯКЩО ПРАЦЮЄ ВІД 8 ДО 25 ОСІБ – ОДНЕ РОБОЧЕ МІСЦЕ.

- Згідно зі ст. 12 ЗУ «Про охорону праці» підприємства, які використовують працю інвалідів, зобов'язані **створювати для них умови праці з урахуванням рекомендацій медико-соціальної експертної комісії та індивідуальних програм реабілітації**, вживати додаткових заходів безпеки праці, які відповідають специфічним особливостям цієї категорії працівників. У випадку, якщо інвалід при прийомі на роботу чи під час трудових відносин сам наполягає на порушенні медичних рекомендацій стосовно обсягу та виду праці, то роботодавець все одно не має права цього зробити, бо порушить законодавство про працю та про охорону праці.

- **Щодо гарантій для працівників-інвалідів, то кожен з них має знати:**
 - відповідно до ст.26 Кодексу законів про працю України **не мають права встановлювати випробувальний термін для працівників-інвалідів**, направлених на роботу відповідно до рекомендацій МСЕК;
 - працюючий інвалід має **право відмовитися працювати в нічний час і надурочно** (ст. 55, 63, 172 КЗпП України);
 - відповідно до ст.9 ЗУ «Про охорону праці» за працівниками, які втратили працездатність у зв'язку з нещасним випадком на виробництві або професійним захворюванням, зберігаються місце роботи (посада) та середня заробітна плата на весь період до відновлення працездатності;
 - згідно зі ст.172 КЗпП, **на прохання інваліда**, може встановлюватись режим роботи на умовах неповного робочого дня (тижня); до того ж, на власника покладено обов'язок організовувати навчання, перекваліфікацію, працевлаштування інвалідів, створення для них умов праці з урахуванням медичних рекомендацій.

**ТРИВАЛІСТЬ ОСНОВНОЇ ВІДПУСТКИ ТА
ВІДПУСТКИ БЕЗ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ,
ЯКА НАДАЄТЬСЯ ПРАЦЮЮЧОМУ ІНВАЛІДУ В
ОБОВ'ЯЗКОВОМУ ПОРЯДКУ ВІДПОВІДНО ДО СТАТЕЙ
6 ТА 25 ЗУ «ПРО ВІДПУСТКИ», ПРЕДСТАВЛЕНА В
ТАБЛИЦІ:**

ГРУПА ІНВАЛІДНОСТІ	I, II
ГРУПА	III
ОСНОВНА ВІДПУСТКА (ОПЛАЧУВАНА)	30
ДНІВ	26 ДНІВ
ДОДАТКОВА ВІДПУСТКА (НЕОПЛАЧУВАНА)	ДО 60
ДНІВ	ДО 30 ДНІВ

ВИСНОВКИ

ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ ПРАЦІ

- Проблема створення безпечних і нешкідливих умов праці в Україні існувала завжди, про що свідчить статистика нещасних випадків: ще 10 років тому на виробництві щорічно травмувалося 125 000 працівників, з них гинуло майже 3 000. Проте, справжній стан охорони праці та рівень виробничого травматизму на той час замовчувалися. З цих причин багато важливих невідкладних наукових і виробничих завдань з питань умов праці зовсім не вирішувалося.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ОХОРОНУ ПРАЦІ».
2. ВІНОКУРОВА Л.Е., ВАСИЛЬЧУК М.В., ГАМАН М.В. ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ: ПІДРУЧНИК. – К., 2001.
3. ДРІЖЧАНА С. В. УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ НЕПОВНОЛІТНІХ //У МОН.: УДОСКОНАЛЕННЯ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА В УМОВАХ РИНКУ / ВІДП. РЕД. Н.М. ХУТОРЯН. — К.: ІНЮРЕ, 1999. - С. 82-88.
4. СЕВАСТЬЯНОВЫМ., ШТЕФАНОВ Б. И. ОХРАНА ТРУДА. ТРУД ЖЕНЩИН. ТРУД МОЛОДЕЖИ. — М., 1990.